

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Etenduskunstide osakond

Teatrikunsti õppekava

Kristo Veinberg

MINU ELU KUNSTIS

Lõputöö

Juhendaja: teatrikunsti õppekava programmijuht

Garmen Tabor, teatrikunsti ja pedagoogika MA

Kaitsmisele lubatud.....

(juhendaja allkiri)

Viljandi 2015

SISUKORD

SISUKORD	2
SISSEJUHATUS	4
1. ESIMENE KURSUS (2011/12 õp. – a.).....	5
1.1. Miks teater.....	5
1.2. Tee teatrikooli ja sisseastumiskatsed	6
1.3. Esimene analüüs.....	10
1.4. Esimene semester	11
1.5. Teine semester.....	12
1.5.1. „Au Revoir, Chevalerie“	14
2. TEINE KURSUS (2012/13 õp. – a.).....	16
2.1. Esimene semester	16
2.1.1. „Keiserlik kokk“ ja „(Armastus, anarhia ja) Androgüüni päev“	17
2.2. Teine semester.....	18
2.2.1. Vladimir Granov ja „Veelkord armastusest“	18
2.2.2. Tampere Ülikool ja Nordic Common Studies	19
2.2.3. „Neetud rist“	19
2.2.4. Tallinn Treff Festival: „Ühest kohvrüst kostab muusika“ ja „Sõber number üks“	20
3. KOLMAS KURSUS (2013/14 õp. – a.)	22
3.1. Uus algus ja „Ettevaatamatus“	22
3.2. „Aadamamängud“	23
3.3. „Kriis“	24
3.4. „Nero“	24
3.5. Väsimus teatrist / Miks ma tahan filmi teha?.....	25
4. NELJAS KURSUS (2014/15 õp. – a.).....	28

4.1. „Pelleas ja Melisande“	28
4.2. Ivar Põllu ja „1987“	28
4.3. Ingomar Vihmar ja „Romeo ja Julia“	29
KOKKUVÕTE	31
KASUTATUD KIRJANDUS	32
SUMMARY	33

SISSEJUHATUS

Käesolevas töös analüüsin ma oma tundeid, kogemusi ja läbielamisi läbi nelja teatrikoolis veedetud aasta.

Niipalju kui ma suudan end mäletan, olen ma alati otsinud midagi. Midagi, mis mind puudutaks, meeldiks ja kõnetaks. Oma teel olen ma kohanud palju huvitavat. Tahaks uskuda, et selle suure otsimise ja kõige kogetu peamine ülesanne on olnud leida ümbritseva keskelt iseennast.

Enne kooli õppimaasumist ei olnud mul tegelikult suurt aimu sellest, mida neli õppeaastat teatrikoolis endast kujutavad. Ma ei osanud midagi karta ega oodata. Oli olemas vaid soov ja tung saada näitlejaks.

Eelnevalt oli teater minu jaoks olnud midagi müstilist. See saladuseloor, mis näitleja elukutse üle valitses oli minu jaoks midagi maagilist, püüdmatut ja kättesaamatut. Miskit mida on hetkel raske kirjeldada, sest teatrikool on selle termini „maagiline“ minu jaoks hoopis teise astmesse või süsteemi viinud.

Nüüd neli aastat hiljem vaatan ma tagasi möödunud aega ja üritan kuidagi analüüsivalt sõnadesse panna neid muutusi, eelkõige enesearengut ja –otsingut, mis teatrikooli astumisega paratamatult kaasnevad. Võin kindlalt väita, et need neli aastat on olnud väga õpetlikud ning aidanud mind teel, otsimaks ja leidmaks iseennast.

1. ESIMENE KURSUS (2011/12 õp. – a.)

1.1. Miks teater

„Teatrit võib armastada kahte moodi: lavalt näitlejana või saalist vaatajana. Ja mõlemal juhul võib teater olla elu sisuks“ V. Panso.

Nagu sissejuhatuses mainitud, siis olen ma alati otsinud midagi. Midagi, mis viiks mind lähemale enese mõtestamisele ja tajumisele siin maailmas.

Minu armastus või suhe teatriga sai alguse üsna hilises eas. Paljuski võlgnen ma selle tänu oma emale, kes on suur teatrihuviline ning kes taris mind paljudele etendustele kaasa. Minu jaoks tähendas teater teatavat maagilist, võiks isegi öelda, et lausa müstilist atmosfääri, mille moodustasid lõhnad, kostüümid, lava- ja valguskujundus ning muidugi eelkõige näitlejad, kes oma kohalolu ja mänguga mind teise reaalsusesse suutsid viia. Kuid kõige selle nähtu ja kogetu valguses ei tekkinud mul kordagi mõtet või soovi näitlejaks saada. Kui isegi mingi kübe või rakk kehas seda väitis, siis tundus mulle, et see võib olla liiga suur asi, mida tahta. Pigem vaatasin ja imetlesin teisi, kes selle julge sammu ette olid võtnud.

Praktiseeriva teatritegemiseni jõudsin ma gümnaasiumi 11ndas klassis, kui mind puhtjuhuslikult ühte kooliteatri projekti kaasati. Alguses olin ma sellele tugevalt vastu, sest ma ei osanud ette kujutada tööd, mida üks näitleja peab enesega rolli ettevalmistades tegema. Mul oli teatrist vaid väga tunnetuslik ettekujutus. Kuid üha rohkem sellesse protsessi süvenedes: töötades, proovides ja katsetades ning läbi selle end avastades ja tundma õppides, tundsin, et see kõik oli nii õige. Kuna projekti saatis üllatuslikult ka edu, siis hakkas alateadvus mind üha rohkem teatri poole suunama. Mitte kui pealtvaatajaks, dekoraator-butafooriks või lavatööliseks, vaid kui näitlejaks. Üsna pea avastasin ma end Nukuteatri noortestuudiost, kust sain kinnitust ja indu juurde, et teater on just see, millega ma tegeleda tahan. Olgugi, et ma nägin tegelasi seal „tavaliste inimestena“ enne etendust lava taga suitsu või lolli nalja tegemas, ei hävitanud see minu jaoks valusalt kõiki illusioone, mida teater peaks püüdma luua, vaid hoopis võimendas maagiat, mida teatri ümber tunnetasin. Ja nii sai teatrist minu jaoks kiusatus. Ma teadsin ja tahtsin uskuda, et

seal leidub midagi, mis on päris. Ma tahtsin seda tunda saada. Nõnda algas teatriõpingute kaudu iseendaga silmitsi seismine, oma isikliku tunnetuse tundma õppimine ja arendamine.

Kuid miks ikkagi teater? Küsimus, mida koolitee vältel olen ma endalt korduvalt küsinud ning mida on teinud arvatavasti ka paljud teised näitlejaks-lavastajaks pürgijad. - Teatris on võimalik ühendada nii mitmeid vahendeid ja vorme ning minu jaoks on see ehk kõige võimsam väljund loominguks, oma mõtete ja arusaamade vabaks väljendamiseks. Kõige otsesem ja vahetum liin inimese ja kunsti vahel. Teater on minu jaoks kui vahend, mille kaudu saab olulist ja tähtsat edasi anda. Justkui kanal publiku ja näitleja vahel, mille vahelt liigub informatsioon ja energia. Üks pagana võimas vahend ja relv. Teater võib mõjutada masse ja juhtida inimesi tegudele, kui mõelda näidetele ajaloost. See masinavärk on miski, mis imeb sind endasse ning mille lumm sind enda haardesse haarab, kuni sa selles pettutud.

1.2. Tee teatrikooli ja sisseastumiskatsed

Enne Viljandi teatrikooli proovimist, olin ma varasemalt proovinud ka Tallinna Lavakunstikooli sisse saada. Õnneks edutult. Mäletan, kuidas suvistel sisseastumiseksamitel ütles Ingo Normet, et sa oled küll huvitav, kuid veel liialt noor. Ma ei olevat veel jõudnud sinna punkti, kus ma võiksin täielikult vastu võtta seda, mida Ojasoo oma õpilastele õpetama hakkab. Tol hetkel tundus see minu jaoks täielik *nonsense* olevat. Kuidas on nii, et ma olen veel liialt noor, kui mu tol hetkel parim sõber Ragnar Uustal, kes kooli vastu võeti ning kes lõpetas minuga samal aastal gümnaasiumi ei ole? Nüüd aastaid hiljem olen ma targem ning mõistan Ingo sõnade mõtet. Tõesti, siis ei olnud ma veel valmis mitte milleski ja ma arvan, et ka tegelikult Viljandisse proovides ei olnud ma veel piisavalt küps.

Algselt ei olnudki mul plaani TÜ VKA-sse katsetele tulla. Viimasel minutil registreerisin end sõbra õhutusel SAIS'is siiski ära. Ma ei jõudnud ühelegi eelkatsetele ning küsimärgi all oli ka jõudmine suvistele sisseastumiskatsetele, kuna pidin olema samal perioodil Tallinna Merepäevadel tööl. Tänu lahkele paarimehele õnnestus mul siiski end kolmeks päevaks vabaks saada. See tähendas, et isegi kui ma jõuaksin viimasele päevale, siis pean ma kas uuesti oma paarimeest moosima või katsed katkestama ning Tallinnasse tagasi sõitma.

Mäletan, et suurt ettevalmistust mul ei olnud. Otsustasin tulla nõ vana rasva pealt: lugeda ja esitada neid samu tekste ja laule, mida esitasin ka Tallinna Lavakunstkooli katsetel. Teel Viljandisse vaatasin ja kordasin materjali uuesti üle – õnneks ei olnud miski totaalselt meelest kadunud. Viljandis valitses suvine idüll. Ilm oli ilus ning siin ootasid mind ees juba sõbrad ja tuttavad, kes kõik katsetele olid tulnud. Õhk oli täidetud ärevuse ja elevusega. Mäletan kuidas ma vaatasin ja jälgisin neid ning mõtlesin, et miks mul küll sellist tunnet ei ole? Mind valdas isegi paanika, sest enne katseid ei olnud mul mingisugust närvi. Üritasin seda kunstlikult tekitada kuna teadsin, et kerges närvivines töötab mu mõte kõige paremini. Järgnev on ajalugu, mille olen õnneks talletanud oma esimesse erialapäevikusse. Siin on sisseastumiskatsete nelja päeva kokkuvõtted (muutmata kujul):

1. päev: Tunne enne katseid oli valdavalt hea, ma ei olnud ei pinges ega ka suures ärevuses. Kõik tekstid olid korralikult peas, seega ei näinud põhjust väga närveerida. Ka saalitäie katsetajate närveerimine ei tekitanud pingeid ega meeletut ärevust.

Otsustasin lavale minna peale teist gruppi, kuna arvasin, et hiljem on žürii väsinud ning silma ja meelde jääda ka vähe raskem. Teisalt ei suutnud ma teisi ka väga kaua jälgida kuna ootamine kurnab kohutavalt, nii vaimu kui ka jõudu. Niisiis oli targem kohe laval ära käia.

Sattusin gruppi, kus olin ainuke poiss. Närv püsis vankumatu kuni tüdrukuni, kes enne mind lavale läks. Püüdsin end rahustada ning sain sellega ka hakkama. Lavale minnes oli tunne hea, kuigi põsed olid palavusest punased ning kerge ärevus püsis siiski sees. Alustasin kõige raskema tekstiga ning oodatult pidin ma seda kuidagi teisiti serveerima. Tajusin kuidas ajast jõudis impulss kehasse, ei mingit mõtlemist, keha töötab nagu masin, hää sinna takka. Kõik käis nii kähku, aga eksimust lubada ei saanud, mõte pidi koguaeg töötama, kujutluspilt samuti. Proovisin anda endast maksimumi, et hiljem kripeldama ei jääks. Õnneks läks kõik hästi ning võisin jätkata katsetamist järgmisel päeval. Esimese päeva õhtul oli tunne hea, samas tekitas pingeid uus ja veel sisutihedam eesootav päev. Ette pidi valmistama 6 etüüdi, 3 individuaalselt ja 3 paaris. Individuaalseid ettevalmistades püüdsin ma välistada need variandid, mida arvasin, et enamik teha võivad. Lamasin voodis ja mängisin mõttes kõik läbi. Ühtegi läbimängu ma enne katseid ei teinud, ainult markeerisin olulisemad ja raskemad kohad läbi. Paarisetüüdidega olid lood vähe keerulisemad, oli vaja leida ühine keel ja mõttelaad partneriga. Kuna kõik kolm partnerit

olid erinevad nii iseloomult kui mõtlemiselt, siis võttis nende kolme etüüdi ettevalmistamine omajagu aega. Ühegagi nendest kolmest ma tegelikult rahule ei jäänud. Aga oli vaja teha kompromisse.

2. päev: Päev algas essee kirjutamisega. Tundeid on raske sõnadesse panna ning põhjust, miks just teater, selles ruumis ning kõigi nende inimestega, enda seest otsima hakata, oli tol hetkel suhteliselt raske. Mõte ei töötanud enam nii hästi kui esimesel päeval, kuid suutsin midagi siiski paberile panna.

Peale esseed ootas laulmiseeksam. Kuna kõik olid eksamiruumist õnnelike nägudega välja tulnud, siis ei osanud ma sealt ka mitte midagi karta. Sattusin kokku väga heade lauljatega ning neid kuulates muutus mu meeleolu aina nukramaks. Liikusin ringi, et end maha rahustada. Kuid see ei õnnestunud. Hakkasin kahtlema oma hääles ning ettelauldes tundsin kuidas kõik noodid nii mööda lähevad. Kuulsin ja tundsin, aga midagi teha ei saanud. Kogu laulmiseksami vältel mu tuju aina halvenes, kuid lauluõpetaja muhe naeratus ja huumor tõstid siiski mu tuju mingil määral, et peale ebaõnnestunud ettelaulmist optimistlikult etüüde ettenäitama minna.

Saalis oli tunda järjekordselt valitsevat pinget. Järjekordselt, et mitte kaua oodata ja energiat raisata, otsustasin võimalikult ruttu lavale minna. Alustasin etüüdiga, mida vabatahtlikult vast keegi väga näidata ei tahtnud „Igal oinal on oma mihklipäev“. Etüüd elujõus inimesest puudega inimeste keskel, nende mõnitamisest ja vastava tasu saamisest. Üritasin panna kogu oma jõu esimesse etüüdi, ning vast pingutasin oma jõu ja mõtlemisega liiga üle. Tajusin, et hullusin, silmad klaasistusid ning tundsin kuidas ma loomastusin. Õnneks sain sealt üsna ruttu välja. Teine etüüd tuli juba paremini välja, keskendusin piisavalt, võtsin aega, viisin kujutluspildi võimalikult täpseks, ning alustasin. Peale teist etüüdi saadeti mind tagasi istuma. Mõtlesin, et nüüd on kõik, nüüd on minek. Isegi ühtegi paarisetüüdi ei palutud mul esitada. Aga õnneks mu arvamus oli petlik. Mind valiti jätkama ka järgmisel päeval.

Õhtul oli tunne sarnane esimese päeva õhtule. Hea, et edasi pääsesin, samas täis ootusärevust ja pingeid eesootava raske päeva ees. Iseseisvalt paluti järgmiseks päevaks ette valmistada ka järjekordne etüüd. Paras pähele. Ühtegi head ideed mõtet ega pilti õhtu jooksul ette ei löönud, seega lükkasin selle järgmise päeva varna.

3. päev: Hommik algas etüüdi välja mõtlemisega. Öö oli olnud rahutu, miski painas mind kogu öö ning hommikul olin liialt väsinud, et midagi endast välja pigistada. Leidsin siiski mingi lahenduse, mis ei tundunud lõpuni õige, samas lootsin, et äkki suudan selle laval kuidagi paremini serveerida. Eksisin.

Saabus esimene liikumiseksam. Kuna öö oli olnud rahutu ja unetu, kartsin ma sellest eksamist kõige hullemat. Õnneks suutsin kuidagi vastu pidada ning hambad ristas võitlesin lõpuni. Pärast seda tundsin end hästi, olin õnnelik, et ei pidanud alla andma.

Algas etüüdivoor. Meid kõiki kutsuti lavale. Osadel paluti istuda, minul kaasaarvatud. Istudes tundsin, kuidas väsimus minus võimust võtab. Lootsin, et ehk pean kuidagi siiski päeva lõpuni vastu. Aga, kui mind lõpuks lavale paluti, tundsin, et ma ei suuda: mu mõte ei töötanud, aju ei allunud korraldustele, keha samuti. Ma ei tahtnud laval olla. Pidin Lauriga mängima Isanda-Orja mängu. Ma teadsin, et mängu põhimõte on koostöö ja klapp partneriga aga ma lihtsalt ei suutnud midagi mõelda. Tundsin end kui kuristiku äärel. Pärast etüüdi näitamist arvasin, et nüüd on lõpp mis lõpp. Valmistusin end mõttes juba koju minema.

Aga seda suurem oli mu imestus, kui paluti ka järgmine päev jätkata. Sisemiselt ma karjusin, väliselt olin ma liialt väsinud, et mingisuguseid tugevaid emotsioone välja näidata. Anti ka uus iseseisvalt ettevalmistatav etüüd: „Madu, küünal, vang“.

4. päev: Öö oli rahulik. Sai korralikult 8 tundi magatud. Ees ootas viimane ja otsustav päev.

Hommik algas Cooperi testiga. Eeldasin, et see ehk saab kõige kergem olema nendest rasketest kadalippudest sel kolgata teel. Kuid kuna eelmisest päevast olid jalad ja muud liigesed enda hoolimatusest liialt kanged, siis oli see jooksuvõistlus ka küllaltki raske. Olin küll eelnevalt järjepidevalt jooksmas käinud, kuid seal oli see treenitus kadunud kui nõiaväel. Kannatasin ja jooksin ära. Pettusin endas, et olin olnud hoolimatu, ega venitanud oma liigeseid ja lihaseid eelmine päev liialt korralikult.

Järgnes 2. liikumiseksam. Valmistusin mõttes ette, et ees on ootamas midagi sarnast nagu eelneval päeval. Lootsin, et suudan sellegi kuidagi ära kannatada. Muusika oli õnneks kergendav asjaolu ning 1,5 tundi möödus üllatavalt kiiresti. Jäi kripeldama küll see, et takistusraja ülesandes endale liiga lihtsa raja ette kujutasin. Arvasin, et rada tuleb läbida

mõlemat pidi, seega tegin selle võimalikult süsteemse, et endal kergem oleks. Aga millegipärast pidi rada läbima vaid ühte pidi. Nüüd jäi vaid üle loota, et saan selle kõik heastada etüüdis, mille olin seekord korralikult läbi töödeldud, mänginud ning mõelnud. Suur oli mu pettumus, kui kuulsin, et etüüde esitama ei pea ning, et koheselt alustatakse vestlustega. Arvasin järjekordselt, et nüüd on minek. Kuid ei, vestlus kulges hästi, rääkisin oma arvamusest ja tulevikust ning lõpuks teatati mulle, et olen vastu võetud. Tundsin kuidas suur pikk judin läbis mu keha, algas peast ja lõppes jalgades. Tundsin, kuidas ihukarvad tõusevad püsti ning kuidas korruga hakkas järsku nii kerge. Nagu oleks 10 kilo kaalus kaotanud. Hea oli see tunne. (1. erialapäevik 2011)

1.3. Esimene analüüs

Meile seati pärast kooli sissesaamist ülesandeks järelejäänud suvel lugeda raamatuid, teha trenni ning jälgida me ümber liikuvaid inimesi. Viimase puhul oli ülesandeks püüda mõista nende inimeste mõtteid ja käitumise motiive. Samamoodi oli vaja analüüsida iseennast ja sisseastumiskatseid. Ma õppisin jälgima oma mõtteid ja olemist. See oli alguses vägagi lõbus. Siis aga korruga kokkusin ma enda ees, sest hakkasin nägema asju, mis korruga enam ei sobitunud selle pildiga minu minast, kelle olin enesele loonud, tõseks pidanud ja uskunud muutumatu olevat. Mõistsin korruga, et see mina ei olegi nii üheselt ja lihtsasti mõistetav. Ma ei olnud juba ammu enam olemist ja inimest niisama lihtsaks pidanud, kuid selline ennast tükkidena nägemine oli korruga lausa olemist halvav. Mõtlesin, et äkki see on ajutine ning kuni kooli alguseni ei julenud ega mõelnud ma enam sellele. Esimese aastaväljal pörkusin ma korduvalt uuesti selle probleemi otsa ning suvel, olles koolist eemal mõistsin, et ma ei saa eirata iseennast ning peaksin tunnistama ning aksepteerima seda, mida ma endas kohtan. Ma leidsin, et näitlejaks olemine on eelkõige inimeseks olemine ning esmamainituks saamise nimel on vaja areneda isiksusena. Mistõttu ma alustasin iseendaga leppimist sellega, et üritasin enda vastu aus olla.

1. 4. Esimene semester

Tagantjärele on esimest semestrit väga raske meenutada. Eelkõige meenub kõik negatiivne ning jääb mulje, et miskit positiivset nagu polnudki. Seetõttu üritades olla võimalikult objektiivne, võtan ma appi oma esimese erialapäeviku, kuhu ma pärast esimest semestrit olen kirjutanud pisukese kokkuvõtte:

„Esimene poolaasta nelja-aastasest teatrikooli õppetööst on nüüdseks seljatanud. On olnud äärmiselt õpetlikud, tihedad ja huvitavad neli kuud. Tunnen, et selle nelja kuu vältel olen lisaks õppetöö jooksul omandanud teadmiste ja oskuste, kasvanud tugevalt ka isiksusena. Arenenud nii vaimult kui ka iseloomult, muutunud iseseisvamaks ja distsiplineeritumaks. Paljud mõisted ja tähendused on saanud selgemaks. Olen püüdnud ja püüan ka edasipidi neid erinevates harjutustes ja töödes rakendada. Sest läbi selle õpin ma ise ja loon enda, kui näitleja.

Need neli kuud õpetasid mulle, kui oluline on näitleja puhul hea füüsis. See on tugev eeldus ja alus saavutamaks lavalist heaolu, sest kui sa ei tunne end enda kehas hästi, siis ei tunne end sa ka laval hästi.

Õppisin tundma oma häält, sain aru selle olulisusest laval – olla kuuldav ja arusaadav ka teistele. Mõtestama teksti enda jaoks lahti, leidma sealt olulisi nüansse ja mänguvõimalusi.

Kogenud, näinud, tundnud ja veendunud läbi „Inetu“ lavastusprotsessi, et teater on kollektiivne kunst – me kõik töötame ja näeme vaeva ühise eesmärgi nimel ning iga lüli selles pikas ketis on seetõttu oluline.

Pooleaastase õppetöö sisse on mahtunud nii õnnestumisi kui ka alaminekuid – paremaid ja halvemaid päevi. Kuid see ongi see, läbi mille ma õpin ja end loon. Enamus on veel ees.“
(1. erialapäevik 2012)

Tagantjärele lugedes tundub säärane analüüs ääretult pinnapealne ning lapsik. Aga eks ma olingi tol perioodil ääretult pinnapealne inimene. Olin kui suurte silmadega väike laps, kes üritas maailmast aru saada ning kuidagi sinna sobituda. Tundsin suurt enesekehtestus vajadust kuna tundsin end väiklase ja väiksena. Seetõttu ei olnud mul ka osade kursakaaslastega algul suurepärast kontakti. Lõpuks muutusin nii mina kui ka teised, eelkõige tolerantsemaks ning kandilised nurgad said palju ümarama kuju.

Esimese semestri positiivseim kogemus oli kindlasti „Inetu“ ja kogu sellega seonduv. Mäletan, et vahel ma lausa ootasid neid proove kuna seal valitses kord, oli vanem kursus ja keegi ei avaldanud pidevalt oma arvamust ega mänginud lolli. Eks see lollitamine häiriski mind sel perioodil kõige rohkem.

Mulle meeldis Oleg Titovi ja Peeter Konovalovi nõudlikus, see sundis meid rohkem pingutama. Ka esimese semestri suurim kordaminek oli seotud „Inetuga“. Mäletan, et Klaudia Tiitsmaa lahkus üsna pärast „Inetu“ esietendust trupist, kuna ta pidi liituma Ingomar Vihmari lavastustrupiga Eesti Draamateatri lavatükis „Naine minevikust“. See tähendas, et Hendrik Vissel asendas Klaudiat ning, et Hendriku Kiluküti roll jääb seega kellegi õlule 10. lennust. Mäletan, et Kalju Komissarov ja Oleg tulid ühes proovis minu juurde ja ütlesid nii muuseas, et ma peaksin jälgima, mida Hendrik teeb. Alguses ei olnud juttugi sellest, et ma peaksin teda asendama – lihtsalt jälgi! Kuni siis mingi hetk ütles Oleg, et noh Kristo, sina oled täna Kilukütt. Jalg küll natuke värises aga eks naeratus oli raske suult kaduma.

1. 5. Teine semester

Kuna mälu, eelkõige emotsionaalne mälu ei ole enam oma esimeses nooruses, siis pöördun ma esimese õppeaasta teise semestri meenutamiseks jällegi oma erialapäeviku poole. Järgnev on esitatud muutmata kujul:

„Teine semester esimesest õppeaastast on nüüdseks seljataga. Oli keeruline ja õpetlik poolaasta. Semestri alguses alustasime tõsisemalt tööd tekstiga („Vaata raevus tagasi“ ja „Libahunt“, lavakõnes ka „Hamlet“, „Matteuse evangeelium“ ja „Harala elulood“). Läbi selle õppisin teksti hoopis uue pilguga vaatama. Ei osanud arvatagi, kui palju võib tegelikult ühes tekstis mõtet peidus olla. Mõlemad (hiljem stseenidena lavale toodud) näidendid olid küllaltki keerukad, eriti Kitzbergi „Libahunt“, sest sealsed tegelased elasid hoopis teisel ajastul ning nende arusaamad ja väärtushinnangud erinevad tänapäeva noorte omadest (eelkõige minu omadest). Seetõttu oli tegelasi väga raske mõista. Raevu teksti puhul oli nende tabamisega vähe lihtsam, kuna tegevus toimus mitte väga ammu aega tagasi, kuid temaatika ja suhted tegelaste vahel olid ikkagi keerukad. Kui Raevu teha oli

lõbus ning proovid kulgesid enam-vähem edukalt siis „Libahundiga“ see paraku nii ei olnud. Proovi algusperioodil olid meil kõigil (seitsmeliikmeline grupp) stseenist erinevad arusaamad ja nägemused ning nende ühtseks tervikuks sulatamine ei tahtnud mitte kuidagi sujuda. Ning kuna meie grupp oli üpriski suur, siis juba ühiste aegade klapitamise oli meil raskusi. Mitmel korral muutsime me stseeni konseptsiooni ja olemust, kuid lõpuks pöördusime me algse variandi juurde tagasi. Kokkuvõtvalt ebaõnnestusid mõlemad stseenid, seda tänu paljuski sellele, et ma ei suutnud materjali omaks võtta. Seetõttu oli ka lõdvestumine ja kohalolek ääretult raske tulema. Eksamitel need üldse puudusid.

Poolaasta suurimaks õnnestumiseks tahaks ma pidada Treff festivalil esietendunud lavastust „Au revoir, chevalerie“. Etenduse lõpptulemist tähtsamaks pean ma hoopiski protsessi ja sünergia, mis selle meeskonna vahel toimus ja toimus. See oli väga vabastav ja uudne kogemus ning ma olen tänulik, et meile leiti selline aeg esimese õppeaasta jooksul, kus meid lastakse omapead midagi tegema. See periood oli erakordne juba sellepärast, et esimest korda elus tundsin ma midagi müstilist teatrilaval. Tahaks uskuda, et tegu oli teatrimaagiaga. See juhtus 4-ndal etendusel, üsna etenduse lõpus. Olime äkitselt Kaarliga mõlemad end kuidagi tekstiliselt tupikusse mänginud ning pääsetee näis olevat võimatu. Vaatasime üksteisele sügavalt silma ja mõistsime, et sellest supist saame ja peame me koos välja tulema. See lisa konsentreeritus, eriti terane partneritunnetus tõid minus esile hoopis teistsugused emotsioonid, kui need olid eelnevatel etendustel samas stseenis mind vallanud. Tulem ei olnud küll tekstiliselt nii korrektne kuid emotsionaalselt oli see lõpp minu jaoks midagi sellist, mida on raske kirjeldada. Peale etendust tunnistasime mõlemad, et midagi sellist pole laval me kumbki enne kogenud.

Mida rohkem aeg kevade poole, seda väsinumaks ma muutusin. Nägin kuidas osad kursusekaaslased jõuavad minust palju rohkem ning pingutasin veelgi enam, et kuidagigi sammu pidada, kuid lõpuks see siiski ei õnnestunud. Ning peale Treff'i ja Tallinna perioodi oli mul lõplikult jaks otsas. Üritasin kuidagi suveni ära vedada. Tean, et nii ei oleks tohtinud, sest näitlejatudengina peaksin ma andma endast 100% ja rohkemgi, et jõuda soovitud eesmärgini. Mind valdas kummaline tunne – kunagi varem polnud ma nii kurnatud olnud. Ma olin väsinud nii endast ja teatrist“. (1. erialapäevik 2012)

1. 5. 1. „Au Revoir, Chevalerie“

Pikemalt soovikingi ma peatuda eelnevas alajaotuses mainitud selle semestri suurima nõ õnnestumise juures – lavastus „Au Revoir, Chevalerie!“.

Esimese kooliaasta, st teise semestri lõpus, etendusid esimesed suuremad tööd väljaspool toetavaid kooliseinu. Moodustati väiksed töögrupid, mis koosnesid lavastajast, näitlejatest, dekoraator-butafoorist, lavastuskorraldajast, visuaalkunstnikust, valguskujundajast ja Drakadeemias õppivast dramaturgist. Esimene kohutumine ja gruppide moodustamine toimus juba talvel, üsna semestri hakul. Mäletan seda ootusärevust, mis sellega kaasnes. Põlise Tallinna poisina vajus mu suu kõrvuni, kui kuulsin, et vastavad tööd peavad lõpptulemini jõudma Tallinnas, Treff festivalil. Kuna olin enne kooli käinud Nukuteatri noortestuudios ja Treff festivaliga kaasneva vaibi ja mõnus atmosfääriga tuttav, siis mööduski kogu semester oodates, mitte Godot'd, vaid Treff'i ning sellega kaasnevat proove Tallinnas. Lavastusgrupp tuli meil minu arvates üsnagi ideaalilähedane. Lavastajaks oli Algis Astmäe, kes oli eelnevalt kaugõppes õppinud 9. lennus. Erinevatel põhjustel jäid tal õpingud pooleli ning ta üritas koos meiega neid kuidagi jätkata. Olin temaga varasemalt vaid põgusalt lävinud, kuid mingisugune ühine klapp ja teineteise mõistmine oli sellest hoolimata üllatavalt kerge tulema. Minu kaasnäitlejaks oli Kaarel Targo, kellega mul on siiani väga mugav koos laval mängida. Respekteen teda kui näitlejat ja suurepärast inimest. Dramaturgiks oli nii Kaarlile kui ka Algisele juba tuttav Mehis Pihla, kes hetkel õpib Tallinna Lavakunstikoolis. Lavastustehnilise meeskonna moodustasid: korraldaja Imbi Türk, dekoraator-butafoor Elise Nigul, valguskunstnik Raiko Saadjärv ja visuaalkunstnik Kerttu Kruusla. Olgu mainitud, et kõik eelnevad õppivad/õppisid TÜ VKA-s meiega samas osakonnas. Ma arvan, et ühise sünergia tekkimine oli kiire tulema, kuna lavastaja teadis täpselt mida ta tahab, olemata sealjuures üleliialt võimutsev. Inimesed tegid tööd ja nägid vaeva. Suurim murekoht oli vastavasse ruumi heli- ja lavakujunduse loomine, mida oli vaja pidevalt ümber teha, kuna kunstnike arvamus oli natuke erinev lavastaja omast. Kuid ka see lahenes kokkuvõttes positiivselt. Meie etenduspaigaks oli Kiek in de Köki torni kohvik, mis oma atmosfäärilt ja olemuselt mõjus vägagi inspireerivalt.

Töö algas juba varakevadel, kui dramaturg mulle ja Kaarlile erinevaid ülesandeid jagas. Pidime kirjutama lühikesi tekste a'la „Mida tähendab meie jaoks rüütellikus?“ „Kes on

tänapäeval rüütel?“ vms. Meie tekstidest ning etenduspaigast inspireerituna löid Mehis ja Algis kahepeale üsnagi mahuka teksti, mis küll protsessi vältel natuke muutus. Minu kanda oli teadlase Ükskivi roll. Mäletan, et lavastaja, dramaturgi ja minu arusaam tegelasest oli kohati erinev. Lõpuks, pärast kompromisse ja arutelusid jõudsime me üksmeelele. Kuna puutusin esmakordselt nii mahuka tekstihulgaga kokku, siis ma sain aru, et ma ei oska hästi tekstiga laval nõ tuiata. Aga kuna tekstimaht oli ikka üüratus, siis oli selle hetkeline ja kiire selgeksõppimine välistatud. Paljuski seetõttu, et mul on pildiline-tegevuslik mälu.

Tööprotsess oli raske aga vägagi nauditav. Algis murdis mind korralikult. Tundsin esimest korda, et see on see, mille jaoks ma siia kooli tulin. Mul oli motivatsiooni ja tahet seda teha. Mu ümber olid inimesed, kelle juures ma suutsin olla vaba. Eksida, õnnestuda, teha kõike otsast jne. See oli ka esimene roll, mille puhul sai rääkida korralikust narratiivist. Ma olin terve etenduse laval, algusest peale. Juba see oli suur väljakutse. Lähtusin selle tegelase puhul välisest impulsist, et jõuda seeläbi sisemuseni – arvan, et see oli selle rolli puhul õige, kuna tegelane oli kirjutatud minule. Sisemiselt pidin olema mina, aga väliselt keegi teine. Mäletan, et mul oli kohutavalt keeruline mängida lavastuse olulisemat pöördepunkti, kui nõ rakett ei tõuse õhku – pettumust. Lavastaja tahtis, et ma hakkaksin nutma. Seda ma sel ajahetkel ei suutnud ja minu arvates poleks see sinna ka sobinud. Mina ju nii ei teeks.

Kui isegi oli selle lavastusprotsessi juures miskit keerulist või ebameeldivat, siis kaaluvad sealt saadud kogemus ja mängumootori leidmine kõik üle. Esimest korda täheldasin ma suuremat tähelepanu enda loodu ümber. Mäletan, et millegipärast käisid meie etendusi paljud kogenud teatritegelased vaatamas. Kriitika oli positiivne, ka kursusekaaslased kiitsid. Mäletan, et keegi oli vihane Algise peale, sest ta üritas päris teatrit teha... täpselt ei mäleta, et mis see siis tähendas. Ka lavastaja jäi meiega rahule ning idee oli seda lavastust ka teistes linnades mängida, kuid ajanappuse tõttu jäi see ära. Kahju, et kogu eksamikomisjon ei näinud lõppprodukti, seetõttu tundus mulle, et semestri lõpus erialahinde arvestamisel seda tööd ei arvestatudki. Siiani hindan ma väga seda kogemust ning arvan, et see on üks mu lemmiklavastusi ja rolle läbitud kooliaja jooksul, koos Romeo ja Julia ning Mercutio/Parisega.

2. TEINE KURSUS (2012/13 õp. – a.)

2.1. Esimene semester

Teise kursuse esimene semester oli meie teatrikooli kõige intensiivsem ja töömahukam. Töötasime lisaks lavastajate töödele ka katkenditega Moliere'i „Scapini kelmustest“, S. Becketti „Godot't oodates“, A. Tšehhovi „Kajakast“ ja A.H. Tammsaare „Juuditist“. Lisaks veel lavakõne.

Mäletan, et ega midagi eelneva semestriga muutunud ei olnud. Olin ikkagi kuidagi kinnine, ei julgenud veel korralikult end lahti mängida. Eelnev vabadus „Au Revoir Chevalerie“st oli ka unustuste hõlma vajunud. Ma ei oskagi öelda, et miks see nii oli. Tagantjärele võiks ju öelda, et ma olin veel noor, ega saanud millestki aru, kuid ega see tegelikult vast nii ei olnud. Arvan, et kõik, mis sel semestril juhtus, oli ebaõnnestumine. Välja arvatud stseen „Godot'd oodates“ koos Kristjaniga, mida oli lust teha. Leidsime kohe ühise klapi ning seetõttu läks ka mängumootor kergemini tööle. Mäletan, et Kalju Komissarov ütles suht varakult selle stseeni kohta, et see on olemas, pole vaja seda enam hetkel näppida, tegeleme sellega uuesti enne erialaeksameid. Samuti võib kergeks õnnestumiseks lugeda Nimetu ja Juuditi stseeni „Juuditist“ paljuski seetõttu, et läbi protsessi leidsid kaks teatritudengit teineteist. Tegu oli stseeniga, mida Komissarov alguses maha tegi, eelkõige läks kriitika Juuditi arvele. Seal oli tegu nõ erinevate „veregruppidega“. Hiljem asi leebus ning kokkuvõttes oli see stseen ikkagi õnnestumine. Kiitis publik nii Viljandis kui Tartus ning ülistas ka TÜ VKA administraator Eha Undo. Pärast Komissarovi kriitikat otsustasime võtta endale kõrvalpilguks kursusekaaslase, lavastajatudengi Birgit Landbergi, kes küllaltki kerge vaevaga seletas lahti selle stseeni puudused ning kelle näpunäidete järgi, sai see küllaltki lihtsalt ümber lavastatud.

Tegu oli ka semestriga, kus toimus palju erinevaid workshope. Enim on erinevatest välisõppejõududest meelde jäänud Hanno Eskola ja Rene Baker. Esimene oli juhtiv õppejõud Soomest, Tampere teatrikoolist ning viimane oli nukumeister ja nukunäitleja Inglismaalt. Hannot võib õigusega nimetada „hulluks soomlaseks“ tal endalgi ei ole selle vastu midagi. Hanno õpetas meid lähenema rollile läbi füüsilise. Tema õpetus seisnes selles, et ta andis meile täiesti mittetähtsusetud täheühendid, mille põhjal me pidime koostama liikumiskava või õigemini väljendama neid sõnu läbi liigutuste. Algselt tundus mulle, et

miks me seda teeme, kes see nii rolli loob? Aga juba järgmisel semestril sõin ma oma sõnu, kui pärast Tampere teatrikoolis käimist lõin ma oma Kuningas Leari rolli just Hanno tehnikat kasutades. Idee on selles, et ma võtan teksti osa ning teen sellest inspireerudes liikumisrea, hiljem saan ma võtta loodust ainult mõned üksikud kohad, kuid kokkuvõtvalt peaks ta kaasa aitama rolliloomele. Hanno õpetusi kasutan ma siiani ning lisaks Kuningas Leari rollile on sündinud „hullu soomlase“ teooriast lähtudes ka tantsunumbrid-rollid lavastuses „Kaptan Granti lapsed“ ja „1987“. Võin öelda, et Hanno on üks minu suurimaid mõjutajaid teatrikooli jooksul ning ma olen talle enda kehalise vabaduse saavutamise ja läbi selle rolliloometeetodi eest väga tänulik.

Rene Bakeri näol oli tegu inimesega, kes pani mind uuesti nukuteatrisse armuma. Nukuteatriks ei ole esmatahtis mitte nukk, vaid inimene selle taga. Sa võid võtta ükskõik missuguse eseme ja panna selle elama. Anna talle hää, liikumine ja see on kõik mida on vaja nukuteatriks. Läbi Rene harjutuste ja õpetuste tajusin ma, kui teraapiline võib selline vorm olla. See keskendub millelegi kehavälisele, kogu sinu fookus on koondunud välisesse esemesse ning tänu sellele muutub su keha vabaks, tekib uutmoodi mängulust ja avastusrõõm.

2. 1. 1. „Keiserlik kokk“ ja „(Armastus, anarhia ja) Androgüüni päev“

Sel semestril oli lavastajate ülesandeks tuua lavale üks Friedebert Tuglase novell. Mina osalesin Jaanika Tammaru „Keiserlikus kokas“, kus mängisin peaosalist Marti ning Kaija M Kalveti „(Armastus, anarhia ja) Androgüüni päevas“, kus ma mängisin Krahv Mongrifi, Paani ja mustanahalist meest. Mäletan, et Jaanika võttis mu peaosasse seetõttu, et ma tõin teatriajaloo loenguks nõutud konspektis paralleele kokakunsti ja klassikalise muusika vahel, vähemalt nii ta mulle ütles. Prooviprotsess oli vaevaline, kuna lavastaja osales näitlejana ka paljudes katkendites, siis oli proovitegemise aeg küllaltki lühikene. Lugu oli kuidagi veidralt kokkupandud, niiet näitlejad ise ka ei teadnud, et millist rolli nad lavastustervikus täidavad. Eks see oligi katsetamine ja õppimine, et kas säärane mittelineaarne lavastus toimib, või mitte. Sel korral see ei toiminud. Kogu lavastuse vältel olin ma justkui olemas, olin nähtaval, suhtlesin teiste tegelastega ning lõpus esitasin pika monoloogi, kus publik pidi arusaama, et tegu oli minu looga. Eks see segadus oligi kõige suurem takisti selles masinavärgis ning seetõttu ei läinudki see lavastus tööle. Ma ei mäleta

erilisi tundeid seoses selle protsessiga, mäletan katsetamist ja seda, et see kokkuvõttes ei toiminud.

Kaija M Kalveti Tuglase lavastus on siiani üks mu lemmikuid. Seda tänu selle absurdsusele, mänguvabadusele ja lustile, mis sellega kaasnes. Kaija usaldas oma näitlejaid. Mäletan, et ta ütles, et mis on ühes või teises stseenis oluline, kõik ülejäänud oli näitleja teha. Tundsin end hästi, sest sain jälle karakterrolli teha. Laia pintsli ja haardega rollide taha on kerge end peita, sellega kaasnev vabadus on aga näitlejaks pürgivale tudengile hädavajalik.

2. 2. Teine semester

Teatrikooli neljas semester, teise aasta teine pool, järgnes koheselt esimesele, jätmata õpilastele hingetõmbepausi. Mäletan, et olin pärast esimest, vägagi intensiivset semestrit omadega suhteliselt läbi, nii vaimselt, kui füüsiliselt. Järgnevad meenutused pärinevad erialapäevikust.

2. 2. 1. Vladimir Granov ja „Veelkord armastusest“

„Tundsin väsimust ja hirmu (eelkõige vigastuste näol), eesootava perioodi ees, töötamaks Vladimir Granoviga. Välisõppejõuga, kellega olime varasemalt erinevate workshopide käigus juba tutvunud. Pärast esimest proovi see hirm kadus. Äkitselt ma tajusin, et jõuvarud, mida arvasin olevat kadunud, on kuskil ennast täiendanud. Ma olin suutnud unustada Granovi inimlikkuse ja soojuse, mis mulle tema juures enim meeldis ning nüüd, pärast väsitavat perioodi, suutsin ma sellest ammutada uut energiat jätkamaks tihedat ja rasket tööd eesootava lavastuse jaoks. Juba eelneval korral kui Granoviga sai workshopide näol kokkupuutunud, siis tajusin ma, et ta usaldab mind. Nii ka seekord. Pidin olema kohal pea kõikides proovides ja ära õppima kõik meeste rollid, juhaks kui keegi peaks end vigastama. Kui osadel oli päevas prooviaegu ca kahe tunni jagu, siis mina veetsin blackboxis pea terve päeva. Paari päeva möödudes tajus Vladimir isegi, et see ei ole kuigi produktiivne ja edasiviiv, ning otsustas moodustada kaks koosseisu, vältimaks ülekoormusi ja hoidmaks ära suuremat riski vigastuste näol. „Veelkord armastusest“ oli lavateos, kus

suuremat sisemist hingeelu ei taodelnud, pigem oli ta ehitatud välise plastika peale. Kuna lavastust oli varasemalt tehtud, siis õppisime me palju videotest ning katsetamist ja uute asjade leiutamist oli suhteliselt vähe. Kokkuvõttes, kuigi publikule lavastus meeldis, ei olnud see kunstiliselt eriti ambitsioonikas ning minu, kui näitlejatudengi arengu suhtes oli selline video järgi rolliloomine võõrastav ning mitte eriti edasiviiv.“ (2. erialapäevik 2013)

2. 2. 2. Tampere Ülikool ja Nordic Common Studies

„Koheselt pärast „Veelkord armastusest“ teist etendust sõitsime Kaarliga Tallinnasse ja sealtsõõn omakorda Soome, kus ootas meid ees nädal Nordi Common Studies programmi raames, Tampere Ülikoolis. Mäletan, et Kaarel ütles mulle vahetult enne reisi, et see on nädal, kus saab lõpuks puhata. Suhtusin sellesse skeptiliselt ja ütlesin tallegi, et ärgu hõisaku enne õhtut. Eesootav nädal oli kõike muud kui puhkus. See oli täis avastusi, suuri rõõme ja uusi tutvusi. Ma proovisin igast tunnist ja päevast ammutada kõike mis andis, sest oli palju uut, millega mul varasemat kokkupuudet polnud. Olin õnnelik taaskohtumise üle Hanno Eskolaga, kellest ma väga lugu pean. Kokkuvõtteks oli see minu jaoks väga huvitav ja inspireeriv nädal toredate inimestega, kellega osadest, suhtlen siiani. Kõik need pikaks veninud päevad ja ööd olid kõike seda väärt. Tamperest tagasitulles terendas silme ees juba uus semester oma „Neetud ristiga.““ (2. erialapäevik 2013)

2. 2. 3. „Neetud rist“

Teine semester tõi endaga kaasa uued väljakutsed ja uue materjali Shakespeare'i näol. Olime varasemalt küll Shakespeare'ga lavakõne eksami sonettide ja „Hamleti“ näol kokkupuutunud, kuid päris-päris süvitsi nii „Hamleti“ kui ka teiste katkenditega sai mindud alles nüüd. Mulle tunduski, et kui mitte nüüd, siis millal veel. Otsustasin esitada endale väljakutse ja proovida mõnda rolli, milles ma ennast üldse ette ei kujutaks. Valisin selleks Kuningas Lear'i rolli. Kalju Komissarov ütles, et tarvis oleks mõnda rolli, millega end avada ning Lear tundus olevat see õige. Ma pelgasin algul seda päris tõsiselt, kuid mingi hetk jõudsin ma arusaamisele, et kõik on minu enda kättes – mida ma põen? Pärast esimest proovi ütles Kalju Komissarov, et prooviksime seda Jaapani NO-teatri võtmesse

nihutada. See mõte tundus esmalt üsna kummaline ja võõrastav kuid pärast teist proovi avastasin ma selle võlud ning töö Lear'iga omandas minu jaoks hoopis teise tähenduse. Kasutasin rolli loomisel Hanno Eskola füüsilist lähenemist, mis tundus selle vormi puhul õige. Üsna kiiresti oli selge, mis suunas peaks töötama ning kuhu välja jõudma. Järgnevate proovide eesmärk oli materjali kuidagi kokku võtta ja kontrastsemaks muuta. Läbi Lear'i karakteri sain tugevdada ja vastupidavamaks muuta oluliselt oma kõrihäält, mis prooviperioodi alguses „pidas“ vaevalt esimese Leari lõigu lõpuni. Samuti tajusin ma, et läbi Lear'i välise tohutu ekspressiivsuse jõudsin ma eneses mingisuguse rahuni. Pärast igat proovi olin ma füüsiliselt väsinud, kuid vaim ja keha olid omandanud mingisuguse rahulikkuse vormi, mis laskis kehal end hästi tunda. Mida aeg edasi, seda enam ma leidsin, et meie proovide arv on liialt suur, ehk et me teeme liialt proove. Tegelikult oli asi nende pikkuses, sageli venisid nad 4-5 tunnisteks, olid väsitavad ning mitte väga produktiivsed. Ma ei ütle, et see oli halb, kuid see mis realselt lavale jõudis oli saavutatud juba viis-kuus proovi varem. Järelikult ei tundnud osad veel nii kindlalt enda rollis - mida ma sel prooviprotsessi lõpujärgul ei tajunud. Töökäigus sai ka selgemaks, et kellega on koostöö sujumam ning kellega konarlik. Nimesid ma ei nimeta. Üldjoontes jäin ma saavutatuga rahule kuid kui mille üle viriseda, siis selle, et oleks soovinud kedagi, kes vahel kõrvaltvaatajana nõu, jõu ja tagasisidega aitaks. Ajanappuse ja puudulikkuse taha see jäigi.

2. 2. 4. Tallinn Treff Festival: „Ühest kohvrast kostab muusika“ ja „Sõber number üks“

„Neetud risti“ prooviperioodi lõpus terendasid silme ees lastelavastused ja lähenev Treff festival. Üsna värskendav oli pärast pikka Lear'i perioodi uude maailma sukelduda. Algul oli end kuidagi raske ümberhäälestuda kuid pärast esimest proovi tuli see iseenesest. Oli näha, et inimesed olid eelnevast pikast protsessist väsinud ning raske oli kusagilt uut energiat ammutada, kuid kuidagi tuldi sellega toime. Mõlemaid lastelavastusi oli huvitav teha. Birgiti loo puhul lõime me selle peaasjalikult ise. Kaija lugu eeldas lähedast tutvumist ja tundma õppimist erinevate loomadega, minu puhul siis eelkõige karuga. Kumbki lugu esitas omamoodi väljakutseid. Kui Kaija teos eeldas Karu kui karakteri omandamist siis Birgiti lugu pakkus pigem tehnilisi kui mängulisi väljakutseid. Tegelasid olid eelneva

Lear'i karakteriga suhteliselt kontrastsed, seetõttu oli neid värskendav ja kohati ka vabastav mängida. See oli ka esimene kord töötada mul Birgiti kui lavastajaga ning tagantjärele võin ma öelda, et senini on temaga mul kõige sujuvam ja mugavam koostööd teha olnud, mitte et teistega ei oleks, lihtsalt Birgit ei too prooviruumi oma erinevaid tujusid kaasa. Ta ei hakka seal edvistama vaid teeb tööd. Raske on lavastajatega, kes kukuvad proovis edvistama või kes tujutsevad ning toovad sinna oma halva enesetunde, mis nakatab ka näitlejaid.

3. KOLMAS KURSUS (2013/14 õp. – a.)

3. 1. Uus algus ja „Ettevaatamatus“

Kolmas kursus algas suure segadusega. Esimesed kaks intensiivset õppeaastat olid möödas ja oli saabunud nõ diplomietenduste aeg. Suvel tegelesin sihilikult kõige muuga peale teatri, kuna olin sellest kergelt väsinud. Hoidusin teatrist, et sügisel uue energia, armastuse, motivatsiooni ja tööinnuga harjunud tempos edasi töötada. Kuid kolmas semester oli kõike muud kui eelneva jätk. Valitses segadus, toimusid mõned tunnid, kuid ühtegi diplomilavastust sügissemestrisse plaanitud ei olnud. Tegelesime R. Queneau teksti põhjal tehtud raadio kuuldemängu „Stiiliharjusi“ proovide ja salvestamisega. Seda koordineeris ja lavastas Taago Tubin. Proove oli nädalajagu ning salvestus ise võttis päeva.

Kuna tundus, et esmakordselt on kooliperioodil tekkinud väheke vaba aega, siis otsustasin ma käia Arvo Iho fotoõpetuse teise osa tundides. Esimese osa olin ma juba eelneval kevadel edukalt läbinud. Arvan, et Iho tundides osalemine, tema maailma- ja kunstitaju mõjusid mulle värskendavana. See oli nagu mingi uus hingamine, mis kandus edasi läbi filmi- ja fotomaailma ka teatrimaailma. Ma tajusin, et ma olin liialt kooli ja teatrimaailma uppunud ning ei näinud enam suuremat pilti.

Oktoobris pidid lavastajad ja visuaalmeediatudengid läbima BFMi tudengite Marta Pulga ja Hardi Keerutaja juhendamisel ühe paaripäevase workshopi, mille lõpuks pidid nad esitama oma tulevase lühifilmi stsenaariumid või idealged. Valmisproduktid pidid esilinastuma detsembri alguses. Tundus, et see on nüüd see hetk, kus ma ei saa enam vaiki olla. Otsustasin lavastada oma Anton Tšehhovi eelmise semestri lavakõne teksti „Ettevaatamatus“. Mäletan, et kui ma esmakordselt oma stsenaariumit teistele seal workshopil ette lugesin, ütlesid paljud et sellest ei saa asja. Tegelikult oli asi selles, et stsenaariumit, eriti nii pikka stsenaariumit on raske formaadikohaselt ja arusaadavalt ettelugeda. See on ikkagi eelkõige lugemiseks. Ma ei võtnud kriitikat tõsiselt ning otsustasin just kiuste selle ikkagi ära lavastada ning näidata, et sellest saab asja. Osaliselt olin ma enda peas juba varem välja mõelnud. Ühtegi prooviruumi proovi ma näitlejatega ennist ei teinud. Seletasin vaid peaosalistele nende tegelaste tahtmised ja tegemised ning

käisime need enne filmimist proovimõttes läbi. Mul oli storyboardina valmis joonistatud, mis emotsiooni ma mingi kaadris näha tahan ning lootsin, et ma ei pea seda palju muutma. Nagu ikka juhtub filmi tegemisel palju äpardusi, eriti kui sa üritad ise olla produtsent, stsenaarist, kaameramees, režissöör, valgustaja jms. Öökaadrid oli vaja ümbermängida kuna koolil ei olnud tol hetkel valgusteid, mida saaks ilma juhtmeteta kaasas kanda. Samuti kadus videostudio süü tõttu esimese päeva filmitud materjal, ning kirss tordil oli arvutite lakkamine töötamast päev enne filmide esilinastust. Kuid kõige kiuste sain ma filmi valmis. Rahul ma oma tööga kindlasti ei ole kuid pigem loen ma seda protsessi pigem õnnestunuks kui ebaõnnestunuks. Sain filmi eest palju kiita. Kiitsid õppejõud ja kiitsid kaasõpilased. Suurim tunnustus saabus neljanda õppeaasta sügisel, kui „Ettevaatamatus“ saavutas tudengite filmifestivalil auhinnalise teise koha. Samuti kutsuti film Tule Õue hoovifestivali filmiprogrammi, mis toimub rahvusvaheliste Hansapäevade raames Viljandis.

3. 2. „Adamamängud“

Mäletan kui kursuseõde Birgit Landberg tuli ideega teha lavastus seitsmest surmapatust labürintteatri põhimõttel – erinevad toad ning erinevates tubades erinev(ad) näitleja(d) ja tegevus. Idee tundus algselt uus ja huvitav, sellist teatrivormi polnud veel katsetanud. Minu rolliks osutus Laiskus, see tähendas, et ma pidin oma toas olema üks, mängima üks. Tuba pidi olema aeglane, rahulik ja ebameeldiv. Prooviprotsess oli küllaltki lühike, lisaks aruteludele, filmivaatamistele, tegime me reaalselt proovi vast ainult kaks korda. Kaks läbimängu. Tundus, et ega rohkem ei olegi vaja. Lavastaja oli rahul ja mina olin rahul. Tol hetkel ei osanud ma järgnevat veel karta. Kokkuvõttes oli iga „Adamamängu“ tegemine paras katsumus. See oli ülim monoetendus, kus pidi vastavalt iga grupi iseärasustele reageerima-mängima. Oli gruppe, kes tulid mänguga kaasa ning seetõttu nautisin nii mina kui nemad toimunut, aga oli ka külatajaid, kes olid niivõrd passiivsed, et mul oli väga keeruline mängu üldse üleval hoida, ilma, et publik toast lihtsalt ei lahkuks. Seepärast ei meeldinud mulle seda etendust väga mängida, mitte et idee või lavastus oleks olnud vastukäiv, pigem oli see minu isiklik hirm ettearvamatu publiku ees.

3. 3. „Kriis“

Monoetendus on üks kõige nõudlikumaid ja keerulisemaid vorme näitlejale, mistõttu on sellega kokkupuude teatrikooli ajal vägagi kasulik noorele teatritegijale. Kolmandal semestril, päev enne „Adamamänge“ esilinastus minu monoetendus „Kriis“. Ma teadsin, et ma ei taha teha midagi, mis ei ole isiklik. Koostöös Drakadeemias õppiva dramaturgi Leen Toomega lõime me teksti minu lugude ja meenutuste põhjal, mille raamiks oli Andrus Kivirähki lugu „Sitikas Peeter“, raamatust „Kaka ja kevad“. Töö dramaturgiga sujus üllatavalt hästi. Ma arvasin, et see saab olema midagi palju närvesöövamat ja vaidlusterohkemat, kuid kokkuvõttes oli see hoopis puhas rõõm. Tägantjärele mõldes ei olnud see dramaturgiliselt just kõige paremini ülesehitatud lugu, puudusid tõusud ja mõõnad. Seetõttu oligi minu kui näitleja töö see kuidagi söödavas vormi panna. Väga raske on ennast kõrvalt vaadata, rääkimata proovitegemisest. Sageli ma lihtsalt jõllitasin teksti ja mõtlesin mida võiks laval teha sel ajal. Kuid nagu Indrek Taalmaa on öelnud, siis valmibki monolavastus eelkõige peas. Minu jaoks on monolavastuse esitamine ülim teatrivorm, see on ülim kohalolek ja publiku tajumin. Sa oled kogu aeg üksi laval, sul ei ole mitte kellelegi toetuda peale iseenda.

„Kriis“ oli lugu, mis rääkis minu isiklikust identiteediskriisist, eelkõige toetus see sellele, et ma ei tea kes ma olen ja mida ma tahan. Kaudselt rääkis see ka mu pettumusest teatri suhtes. Ma ei tea, kas ma sain läbi selle protsessi targemaks, pigem see hoopis süvendas mu peataolekut. Nüüdseks olen ma teadlikum ning tean mida ma ootan nii endalt, tulevikult kui ka teatrit.

3. 4. „Nero“

Algselt ei pidanud ma Lennart Peebu diplomilavastusest osa võtma, kuid kuna kursusevend Rauno loobus oma rollist, siis nõustusin ma pärast lühikest mõtlemisaega trupiga liituma. Minu osaks sai Seneca roll. Mäletan, et proovi ma väga teha ei saanud, õigem oleks öelda, et oleks rohkem soovinud. Eelkõige keskendus Lennart Kaarlile, Kaijale, Laurile ja Karl Edgarile ning nende rollide valupunktidele. Seneca roll jäi mulle kaugeks kuna ma pidin mängima hulga vanemat inimest, Nero õpetajat, sealjuures häält või kõnnakut moonutamata. Seneca roll oli selles Mati Undi kirjutatud näidendis ääretult pisteline, seetõttu ei saanud ma temast ka päriselt aru. Puudus konkreetne narratiiv, millest lähtuda.

Kas ta on puhtalt käskjalg ja Nero suunatav või on temas ka midagi sügavamat? Lavastaja ei osanud ka minu jaoks seda kuidagi sõnastada. Mängisin puhalt intuitsioonist, ning päris lõpuni kätte ma seda tegelast ei saanudki. Oleks soovinud narratiivsuse mõttes rohkem läbimänge teha. Esimene korralik läbimäng õnnestus meil teha alles päev enne esietendust. Lennart usaldas mulle nii „Nero“ telereklaami kui ka raadioreklaami tegemise, milles mul olid suhteliselt vabad käed ning kokkuvõttes jäin ma nendega päris rahule. Mulle meeldis see tekst ning kokkuvõttes ka lavastus tervikuna, samas näis sel olevat palju suurem ambitsioon, kuid kahjuks jäi ta lühikeseks ja tabamatuks sutsakaks minu teatriteel.

3. 5. Väsimus teatrist / Miks ma tahan filmi teha?

Pärast kolmandat õppeaastat olin ma teatrist ja oma kursusest väsinud. Mõtlesin tõsimeeli, et kui ma BFM'i sel suvel proovin, siis teen ma need katsed lõpuni ning sissesaades lähengi sinna. Õnneks nii ei juhtunud. Vahetult enne Baltoscandali teatrifestivali ütlesin ma jah sõna NUKU teatri suvelavastusele „Kapten Granti lapsed“, kus ma asendasin nooremalt kursuselt lahkunud Nikitat. Algselt pidin ma sel suvel mängima Kaija M Kalveti „Insener Paaveli armastuse eesõus“, kuid armastus Tallinna vastu ning keskkonna muutuse vajaduse tõttu otsustasin ma Granti kasuks. Ja ma ei pidanud oma otsuses kahetsema. Ma leidsin läbi selle lavastusprotsessi uue hingamise ja motivatsiooni teatritegemise jätkamise osas. Kuid aususe mõttes tahaksin ma oma lõputöös rääkida ka sellest, et miks ma tahan teatri asemel filmi teha ning miks see visuaalmeedium mind niivõrd paelub. Järgnev essee pärineb 2014. aasta BFM'i filmirežiivi katsetelt:

„Kaunid kunstid ei ole ala, kus annaks elatist teenida, see on väga inimlik viis teha oma elu talutavamaks. Kunstiga tegelemine, ükskõik kui hästi või halvasti, aitab hingel kasvada, ausõna“.
– K. Vonnegut (K. Vonnegut, tsitaadid)

Mäletan, et esmakordselt puutusin eelneva tsitaadiga kokku päris keskkooli alguses, kui kunstiajalooõpetaja meid väikese grupiga Teeviida messile viis. Kui ma ei eksi, siis oli see Eesti Kunstiakadeemia boks, kus Vonnegut'i tsitaat ühele paberile kirjutatud oli. Sealsamas küsis üks EKA tudeng minu käest, et kelleks ma tulevikus saada tahan. Vaatasin boksis ringi ja vastasin, et arhitektiks. Loomulikult tuli see vastus hetke ajendil, sest ega ma veel ei teadnud, et kelleks ma saada tahan. Mulle tundus, et maailmas on niivõrd palju

asju, mida kogeda ja proovida – milleks ma pean praegu ära otsustama, et kes minust tulevikus saab. Ma ei olnud siis küll kunstikauge inimene, aga ma ei olnud päris kindel, et just kunst on see, millega ma tulevikus end siduda tahan.

Aastad möödusid, huvid muutusid ja keskkooli viimases klassis olin ma veendunud, et pärast lõpetamist tahan ma enda lugu edasi jutustada teatris - teha midagi, mis mind kõnetas ja huvitas. Samal aastal tutvusin ma esmakordselt ka filmimaalimaga, kui filmirežii tudeng Eik Tammemäe mind Nukuteatri noortestudios endalühifilmi mängima kutsus. See kogemus oli midagi uut ja maailmamutuivat. Ma olin lummatud filmikeele väljendusvahenditest ja selle erinevatest huvitavatest nüansidest - kontrastiks teatrikeelele ja narratiivsele läbielamiskunstile. Vähemalt siis ma mõtlesin nii. Huvi filmi vastu oli sündinud.

Pärast keskkooli lõppu mind teatrikooli vastu ei võetud. Pettumus. Leiti, et olen veel liialt noor „Tule kahe aasta pärast uuesti, siis oled küps!“ – ütles Ingo Normet mulle. Kuid juba järgneval aastal proovisin ma Viljandi teatrikooli. Seal võeti mind vastu ning mu unistus oli täitunud. Vähemalt mõneks ajaks.

Teise aasta teisel semestril oli koolis võimalik valikainena võtta fotoõpetuse loenguid, õppejõuks Arvo Iho. Mäletan, et see oli aeg, kus mind tabas suur mõõn ja pettumus teatri suhtes. Kursusetöö juhendaja Kalju Komissarov väitis, et ma olen lõpuks endalaval avanud ning et kvalitatiivselt on arengus toimunud hüpe. Kõik see oleks pidanud ju mind rõõmustama, kuid millegipärast see hoopis kurvastas mind. Ma olin aru saanud, et minult kui näitlejalt oodatakse, et ma olen laval pidevalt „suur“, mängin „laia pintsliiga“ ning karjun enda hääle etenduse lõpuks ära. Minu illusioon heast teatrist oli rikutud. Muidugi ei pea koguaeg nii mängima – lõpuks sõltub ju kõik dramaturgiast, lavastajast ning karakterist, kuid nähes enda kursusekaaslaste pealt, et märkamise publiku ja arvamusiidrite poolt tuleb suuresti läbi eelnevalt kirjeldatu, vaid suurendas minu pettumust teatrikunstis. Sel perioodil mõjusid Arvo Iho loengud kõige eelneva valguses ääretult värskendava ja mõjuvana. Tema oli see, kes õpetas mind teisiti nägema ja mõtlema. Eelkõige läbi pildi, loo ja valguse. Ta avas mulle maailma, mis mind kunagi keskkooli lõpus niivõrd lummanud ja paelunud oli. Pilt ja film haarasid mind lõplikult.

Inimene tajub maailma läbi meelte ning paratamatult omistame me kõigele kogetule mingisuguse tähenduse. Sama on ka kunstiga. Ma ei ole kunagi üritanud kunstiliike

mingisugusesse pingeritta seada, sest kokkuvõttes täidavad nad kõik ühist eesmärki, milleks on vaatajas tähenduse/emotsioonide tekitamine. Öeldakse, et kunst peegeldab elu, tehes seda tihtipeale läbi kõverpeegli või jättes peegelduse sootuks ähmaseks kujutiseks. Elus püüeldakse alati täiuse või mõne emotsiooni poole. Sama on ka piltidega - olgu need siis liikumatud, liikuvad või sootuks kujuteldavad. Väärtus omistatakse neile vaid siis, kui vaataja neid millegiga seostab või seob. Seostest tekivad mõtted ja tunded millest omakorda tekib lugu. Olgugi, et inimese objektiivne – silmi – on enamustel kaks, tajume ja seostame me maailma siiski erinevalt. Sõltub see ka vaatepunktist. Mis on meie taust, meie sisu. Film on maailmapeegeldus läbi režissööri silme. Tema maailmataju avaldub filmis.

Nagu ma ennist varem ütlesin, siis minu jaoks on elus niivõrd palju asju, mida tahaks kunagi teha või proovida. On väga palju erinevaid elusid, mida tahaks elada. Reaalsuses ei ole see aga võimalik, tihtipeale isegi mõistlik. Filmi (ja ka teatri) abil on võimalik neid erinevaid elusid proovida – jutustades lugusid ning saades neist ise osa.

Ma armastan nii teatrit kui ka filmi. Teatris meeldib mille tema vahetu lähedus ja filmis meeldib mulle tema kõnekeel ja lumm. Millegipärast on aga filmindus, täpsemalt selle nõ köögipool, mulle kõige eelneva valguses, võrreldes teatriga, palju südamelähedasemaks muutunud. Üheks suureks põhjuseks on ilmselt tõsiasi, et film ühendab nii enda kui ka teatri. Kuigi oma olemuselt on teater ja film suhteliselt erinevad, seovad neid suured, juba üleelmises lõigus mainitud nimetajad – tähenduse ja emotsioonide tekitamine.

Iga tegevust peaks saatma mingi kõrgem eesmärk. Õigemini võiks iga meie teo taga olla soov midagi öelda: ala „Ei saa mitte vaiki olla“. Olgu selleks siis mõni mõtlemapanev sõnum, soov maailma paremaks muuta või siis lihtsalt tahtmine kellegi elu parendada - peaasi et see eelkõige sind ennast puudutaks.

Minu enda tõeliseks motivaatoriks siin elus on teiste inimeste tunnustus - teadmine, et olen neid kuidagi kõnetanud ja puudutanud. Olen tekitanud neis mõne emotsiooni ja elamuse, pannud neid naerma, mõtlema või andnud neile algimpulsi mingi idee tekkeks. Filmikunsti abil on mul võimalik seda teostada, motiveerides nii end kui teisi uutele emotsioonidele ning muutes elu seeläbi hulga meeldivamaks ja elamisväärsemaks.

4. NELJAS KURSUS (2014/15 õp. – a.)

4.1. „Pelleas ja Melisande“

Neljanda aasta sügisel alustasime tööd Maurice Maeterlincki „Pelleas & Melisande“ga. Suvi teises keskkonnas NUKU „Kapten Granti laste“ näol oli tekitanud tahtmise uuesti oma kursusekaaslastega midagi teha, mistõttu olin ma täis töötahet ja indu. Kuid kuuldes, kes trupis mängivad ning näidendit lugenuna teadsin ma täpselt, et ju ma seda Arkeli mängin. Nii oligi. Kuna teadsin, et tegu on teistsuguse teatriga, st et publik „vaatab“ etendust silmaklappidega, võtsin ma juba eos tegelaskujule mõeldes maalt endale jalutuskepi kaasa. Prooviprotsess oli väga huvitav, kohtusime päris pimedatega, õigemini me käisime Valge kepi päeval, mida korraldas Põhja - Eesti Pimedate Ühing. Proovisime, mis tunne on süüa ilma nägemata ning üritasime süüvida ja saada aru pimedate maailmast. Mis tunne on, kui sul on nägemismeel ära võetud?

Sain luua jälle ühe vana inimese karakterrolli - neid on nüüdseks mu näitlejasaldosse kogunenud kolm. Hääle ja kõnnaku otsimine oli väga huvitav protsess, mulle meeldib katsetada ning lõpuks õnnestus mul enda arvates leida küllaltki mitteminulik hääle ja hingamine, sidudes ta tegelase hinge-eluga. Arkel oli vana ja peaaegu pime kuningas, kes hoolis enda kuningriigist ja enda perekonnast ning tahtis ainult head. Kuid ta ei osanud enda tundeid väljendada, seetõttu mõjus ta kohati range ning kurjana. Arkeli rolli eest sain ma palju kiita. Suurim kompliment tuli Juhan Kivirähkilt, kes ütles pärast viimast Tallinnas, Kumus toimunud etendust, et miks teil ei ole Andres Otsa nime kavalehel, kes seda vanaisa mängis. Samuti tulid ka paljud kursusekaaslased minu juurde ja ütlesid, et nad ei tundnud mu häält algul ära. Üks külastaja arvas tõsimeeli, et laval on üks astmahaige vanamees, kes lõpus peaaegu ära suri. Suur oli ta üllatus, kui ta kuulis, et seda vanameest mängis 23aastane poiss. Saad kiita küll, aga eriala hinne oli ikka B. Mis teha.

4.2. Ivar Põllu ja „1987“

Kui ma kuulsin, et Ivar Põllu tuleb meie eelviimast diplomitööd lavastama olin ma meeldivald üllatunud, isegi võiks öelda, et õnnelik. Ivar on keegi, kelle olemasolu ja

looming on saatnud mind juba lapsest saadik. Mäletan kuidas me õega väiksena tema surematuid hitte kassetile laulsime või kuidas Ivari muusika filmis „Vanad ja kobedad saavad jalad alla“ pisara silma tõi. Kuna ma olen ka suur teleseriaal „ENSV“ vaataja, siis meeldis mulle temaatika „1987“ tohutult, kuid kui ma kuulsin, et me kanname terve etenduse gaasimaske, siis tekkisid minus kahetised tunded. Diplomietendus ja üliõpilastel on terve etendus gaasimaskid peas? Kus on loogika? Kuid prooviprotsessi käigus ma leppisin selle pisikese tõsiasjaga ning mulle hakkas isegi meeldima see, et keegi ei ole oma näoga. Ma sain teha mida ma tahtsin. Ivar andis meile stseeni teema sees vabad käed, ta küll ütles kui miskit on üleliigne või kui midagi on palju. Minule ei olnud see kunagi takistuseks, sest ma üldjuhul töötangi pisdeteilidega, mitte niivõrd laia pintsliga. Minu tegelaskujuks oli Nuhk või KGB töötaja, kes otsib armastust kuid ei leia seda, sest ta on üdini oma põhimõtetes kinni. Ta hoolis oma välimusest ning kohvrüst, mis peitis endas hulga erinevaid pealtkuulamiseadmeid.

Etendus ise oli väga tehniline. Kui sa parasjagu laval ei olnud, siis pidid sa midagi muud tegema: liigutama valgust või lükkama seina. Kokkuvõttes oli mul ainult üks stseen, kus mind laval ei olnud. Ma nautisin iga etenduse tegemist... mulle tõesti meeldis see. Eriti ootas ma lõppu ning inimeste reageeringut sellele, kuidas nad suhtuvad sellesse, et me nad „variendisse“ sunnime ronima. Läbi selle lavastusprotsessi ja kriitika sain ma kinnitust, et teater ei pea olema ainult klassikaline kannatamine ning et lähedat teatrit saab teha ka ilma sõnadeta. Selle eest olen ma Ivarile väga tänulik. Ja Tartule külalislahkuse ning hea atmosfääri eest.

4.3. Ingomar Vihmar ja „Romeo ja Julia“

Kuigi Romeo ja Julia prooviprotsess veel käib, võin ma kindlalt öelda, et see on kooliaja üks õpetlikumaid perioode ja lavastusprotsesse. Kui Ivar mõjutas mu arusaamu heast teatrist ja kunstist, siis Ingomar on õpetanud mind eelkõige inimese ja näitlejana kasvama. Minu usk teatrisse on viimase kahe diplomilavastusega uuesti taastunud ning vahepealne kahtlus, et kas pärast kooli näitlejana jätkata on taandunud. Ingomari stiil ja eetika on hoopis midagi muud, kui see millega me senini oleme oma koolitee jooksul kokku puutunud. Näitlemine võib olla täiesti vaba, lõdvestunud olekus sooritatav lavakogemus, mis sõltub sinust, sinu tunnetest ja kohalolust. Kõik baseerub enesetundel,

kohalolus ja usaldusel. Algul oli väga raske kohaneda sellise „vabastava“ stiiliga, kuid nüüd ma tunnen, et ma teisti enam ei tahakski. Kõik muu tundub võlts ja kunstlik. Minumeelest on Ingomaril õigus, kui ta ütleb, et näitlejal ei ole õigust oma kaasnäitlejale öelda, kuidas teine mängima peaks, et esimene saaks mängida nii nagu tema tahab. Ma olen Ingomarile ääretult tänulik säärase kogemuse eest. Iga proov on teraapia, iga läbimäng on eelmisest erinev. Kunagi ei tea, mis järgmises proovis juhtub. Raamid on küll paigas kuid vabadus seal sees on vabastav, piire kompav.

Mõlemad minu mängitavad tegelased selles lavastuses on küllaltki vastandlikud sellele, kes mina olen. Ometigi mängin ma mõlemaid ainult enda pealt, tegemata koomuskit või pingutamaks karakteri tegemiseks verd ninast välja. Mercutio on minu ekstravertne pool, kes lööb välja siis, kui mul on hea tuju või kui ma olen purjus. Paris on minu vaoshoitud ülbe pool, kes lööb välja siis, kui ma tunnen, et mulle tehakse liiga. Ma ei saa öelda, et üks tegelane on mulle olulisem kui teine. Mõlemad on ühtmoodi kallid ning ma naudin nende mängimist. Ma loodan, et tulevik Mustas Kastis toob kaasa palju sääraseid lavastusi ja kogemusi. Kogemus rikastab. Aitäh Draamateater, aitäh TÜ VKA, aitäh Ingomar.

KOKKUVÕTE

Pilguheit neli aastat kestnud õppele on tehtud ja kõige lõpuks küsingi endalt, mis on selle ajaga ikkagi muutunud? Kas olen siis oma unistusele lähemal? Kas see kool on andnud mulle selle, mida ma olen oodanud ja lootnud? Jah, kindlasti. Isegi mitmekordselt. See pagas, areng, kasvamine ja muutumine inimesena on olnud meeletu.

Esimesed kaks aastat teatriõppes möödusid kohutava kiirusega, kõik päevad olid täis sisutihedat õppimist ja tööd. Oli ääretult palju uusi küsimusi, ülesandeid, väljakutseid, rõõme, muresid, õnnestumisi ja ebaõnnestumisi. Saadud laeng, motivatsioon ja kogemustepagas oli üüratu.

Kolmandal aastal olukord küll muutus, kuna koolitunde enam väga polnud ja olukord oli natuke ebastabiilsem. Kuid ikkagi olin ma õnnelik, sest ma olin koos kallite inimestega ning ma tegin seda, mida sain, hingega. Sai palju katsetatud, proovitud, pettunud ja end ning maailma uuesti avastatud. Oleksin ehk soovinud rohkem tagasisidet, mida sellisel hetkel oleks väga vajanud.

Neljas õppeaasta oli aga üle ootuste sisutihed, nii tööde kui ka arengu ja edasimineku poolest. Hakkasin kunsti ja teatrit hoopis teisiti mõtestama. Eriti tänulik olen koolile viimase kahe diplomilavastuse ning nende lavastajate eest. Julgen väita, et kooli ajaloos ei ole ükski lend nii eriilmelisi asju oma kooliajal katsetanud, kui meie seda tegime.

Ma ootan küll kooli lõppu, et näha, mis saab edasi, kuhu edasi. Olen õnnelik ja samas ka kurb. Raske on lahkuda armsaks saanud kooliseinte ja kaaslaste juurest. Kool muutus minu jaoks teiseks koduks, kus valitsesid tuttavad lõhnad ning mõnus atmosfäär. Nüüd ei ole enam millegi taha peitu pugeda, tuleb vaid pea püsti edasi minna.

Eriti tänulik olen ma enda kursusele. Need 16 kaastudengit on mind palju õpetanud ning muutnud mind paremaks inimeseks. Mul on hea meel, et meie ühine tee teatris ei lõppe pärast koolilõpu aktust, vaid jätkub tulevikus ühiselt loodud Musta Kasti näol.

Lõpetuseks tahaksin ma tänada kõiki inimesi, kellega olen nelja aasta jooksul koos õppinud, tööd teinud, kes on mind õpetanud, aidanud, suunanud ja koordineerinud ning kellega mul on olnud au kohtuda erinevate projektide raames. Aitäh!

KASUTATUD KIRJANDUS

Veinberg, K. 2011 - 2013 *Esimene erialapäevik*

Veinberg, K. 2013 – 2015. *Teine erialapäevik*

Kurt Vonneguti tsitaadid. Tsitaatide kogumikust. <http://www.tsitaat.com/> (19.05.2014)

SUMMARY

This thesis, „My life in art“ concludes my studies in acting in University of Tartu Viljandi Culture Academy.

As far as I can remember myself, I have always been in a search. Searching for something that would touch me. On this journey, I have met a lot of interesting things, done a lot of things, seen and met different people . I would like to believe that this searching is in a need to find myself in this world, to define myself in this surroundings.

I think that my four years of theatre studies in the UT Viljandi Culture Academy has been a very good and very efficient to accomplish this reasearch about myself. I have experienced stuff that I would not have imagined even in my dreams. I'm very grateful to all, who have teached, raised and developed me in this journey.

In this thesis I looked back into my four years of studies to becoming an actor. I analyzed my feelings, emotions and experiences what I have gotten from this. I think it's quite complicated to put all this in words, put I somehow tried to summarize all this.

Now when the school is becoming to an end, I look forward to the future. I'm sad because these people and this atmosphere became a part of my life and now I have to let it loose. I hope that this is not the end of something big. I would like to think that this is only a little germ for the better future and school gave me tools to work and follow my dreams in the future.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Kristo Veinberg

annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose “Minu elu kunstis“, mille juhendaja on Garmen Tabor

- 1.1.reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
- 1.2.üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Viljandis, **25.05.2015**